

Μυτιλήνη: Μια εδραιωμένη κατάσταση εξαίρεσης

Barikat

Είναι απαραίτητο να προχωρήσουμε σε κάποιους συλλογισμούς σχετικά με το παράδοξο καθεστώς του στρατοπέδου ως χώρου εξαίρεσης: το στρατόπεδο είναι ένα τμήμα εδάφους το οποίο τίθεται εκτός της κανονικής δικαιοκρατικής τάξης, αλλά δεν είναι, για τούτο, απλώς ένας εξωτερικός χώρος. Ό,τι σε αυτό αποκλείεται είναι, σύμφωνα με την ετυμολογική σημασία του όρου εξαίρεση, πιασμένο έξω (*preso fuori*), περιλαμβάνεται δια του ίδιου αποκλεισμού του. Αλλά, με τον τρόπο αυτό, ό,τι πρωτίστως συλλαμβάνεται στην τάξη είναι η ίδια εξαίρεση. Πράγματι, δεδομένου ότι η κατάσταση εξαίρεσης είναι «ηθελημένη», εγκαινιάζει ένα νέο δικαιοκρατικό παράδειγμα, όπου δεν είναι εφικτό να διαχωρίσουμε τον κανόνα από την εξαίρεση. Δηλαδή, το στρατόπεδο είναι η δομή όπου η κατάσταση εξαίρεσης –στην πιθανή απόφαση επί της οποίας θεμελιώνεται η κυρίαρχη εξουσία– υλοποιείται κανονικώς. Ο κυρίαρχος δεν περιορίζεται πλέον να αποφασίζει επί της εξαίρεσης, κάτι που ήταν σύμφωνο προς το πνεύμα του συντάγματος της Βαϊμάρης, βάσει της αναγνώρισης μιας δεδομένης πραγματολογικής κατάστασης (του κινδύνου για τη δημόσια ασφάλεια): αποκαλύπτοντας ολόγυμνη την εξουσία του, τώρα δημιουργεί την *de facto* κατάσταση ως συνέπεια της απόφασης περί της εξαίρεσης. Ως εκ τούτου, αν το εξετάσουμε καλύτερα, στο στρατόπεδο το *quæstio juris*[1] δεν είναι πλέον απολύτως διακριτό από το *quæstio facti*[2] και, υπό αυτή την έννοια, κάθε ερώτημα που αφορά τη νομιμότητα ή τη μη νομιμότητα των όσων διαδραματίζονται εντός του απλώς στερείται νοήματος. Το στρατόπεδο είναι ένα υβρίδιο δικαίου και γεγονότος, όπου οι δύο όροι έχουν καταστεί απαραίλλητοι μεταξύ τους.

Giorgio Agamben, *Homo Sacer*. Κυρίαρχη εξουσία και γυμνή ζωή

“Οι πρόσφυγες πρέπει να είναι υπό κάποιους περιορισμούς και να είναι στη διάθεση των ελληνικών αρχών. Η αντίληψη δεν είναι αντίληψη να φυλακίσουμε τους ανθρώπους”.[3]

Στην Λέσβο, το στρατόπεδο στη Μόρια είναι πλέον και τυπικά κέντρο κράτησης για όλες τις εθνικότητες, φρουρούμενο από αστυνομικούς. Η ενημέρωση από τη πλευρά της ελληνικής κυβέρνησης εξακολουθεί να είναι ελλιπής, με αποτέλεσμα πρόσφυγες και μετανάστες να παραμένουν σε ένα κλειστό κέντρο κράτησης, δίχως να γνωρίζουν εάν θα μπορούν να κάνουν αίτηση για άσυλο. Η αντιμετώπιση των προσφύγων και των μεταναστών από το κράτος δεν αποτελεί, στην πραγματικότητα, παρά επιχειρησιακό έλεγχο εγκληματιών. Στη Μυτιλήνη, επιβεβαιωμένα πλέον, επιχειρούν οκτώ Τούρκοι αξιωματούχοι, των οποίων ο ρόλος είναι αδιευκρίνιστος.

Σε ό,τι αφορά το ζήτημα των ΜΚΟ, όλες έχουν αποσυρθεί από τη Μόρια όπου παραμένει μόνο η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τη κάλυψη των νομικών αναγκών των προσφύγων κατά τη διαδικασία καταγραφής και τη παροχή βοήθειας σε περίπτωση που κάποιος πρόσφυγας / μετανάστης παραπεμφθεί στην Υπηρεσία Ασύλου. Οι αλληλέγγυοι είχαν ήδη απομακρυνθεί σε προηγούμενη περίοδο. Αναφορικά με το ζήτημα της επανεγκατάστασης, είναι επιβεβαιωμένο ότι αίτημα θα μπορούν να κάνουν μόνο όσοι έφτασαν στην Ελλάδα πριν από τις 20 Μαρτίου. Πλέον γίνεται σαφές ότι τα κέντρα κράτησης προκύπτουν ως η

νέα εδραιωμένη κατάσταση και στην υπόλοιπη – ηπειρωτική - Ελλάδα.

TINA, TINA, TINA μέχρι την . . . τελική TINA

Η κυβέρνηση ολοκλήρωσε την μετατόπιση της και στο επίπεδο των “δικαιωμάτων”, εκεί όπου κάποιοι/ες περίμεναν μια διαφορετική στάση. Πλέον, δεν δείχνει ανοχή στο αίτημα για safe passage για τους πρόσφυγες και τις διαδηλώσεις έξω από ξένες πρεσβείες για το άνοιγμα των κλειστών συνόρων (τη στιγμή που η ίδια κρατά τα ελληνικά σύνορα κλειστά). Επιβάλλει τη “νέα κατάσταση”, που απαιτεί να ακολουθείται ως Ευαγγέλιο η συμφωνία Τουρκίας και Ε.Ε. και διαμαρτύρεται στο NATO αν τους ξεφύγει κάνα προσφυγόπουλο. Πλέον ο Ερντογάν είναι κρίσιμος εταίρος, η Τουρκία “ασφαλής” χώρα και από τη στιγμή που δεν εισέρχονται νέοι πρόσφυγές και μετανάστες η συμφωνία κρίνεται “επιτυχημένη”. Το ζητούμενο είναι λοιπόν να μένουν όλοι στο γείτονα. Οι μέρες του διπρόσωπου ακτιβισμού τελείωσαν.

Η κυβέρνηση “βελτιώνεται” και προσαρμόζεται μέρα με τη μέρα καθώς γίνεται ο μεγαλύτερος τιμητής μια συμφωνίας βγαλμένης από τους χειρότερους εφιάλτες της αριστεράς (λίγους μήνες μετά το μνημόνιο). Βλέπει ανάπτυξη και ζεστό χρήμα να έρχεται στη βάση του εμπαιγμού και της ανέχειας των προσφύγων. Ανακοινώνει 2.300 + 2.700 οχτάμηνα σε κέντρα φιλοξενίας -> κράτησης, για την πλήρωση αναγκών εξυπηρέτησης -> φρούρησης. Η μετατροπή των χώρων φιλοξενίας σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και ο “εξαναγκασμός” της αποδοχής τους ως τη βέλτιστη λύση, μας οδηγεί στο να βλέπουμε το ένα TINA να πέφτει επάνω στο άλλο σαν ντόμινο. Μας οδηγεί στην αναμονή του επόμενου οδυνηρού συμβιβασμού.

Εκτός αν οργανωθούμε και διαφωνήσουμε με τις συμφωνίες τους.

[1] ζήτημα που αφορά το δίκαιο. (Σ.τ.μ.)

[2] ζήτημα που αφορά το γεγονός. (Σ.τ.μ.)

[3] Γιώργος Κυρίτσης, εκπρόσωπος Τύπου του κυβερνητικού συντονιστικού για το προσφυγικό